

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. spalio 20 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Rasos Ragulskytės-Markovienės (pranešėja), Ernesto Spruogio ir Vaidos Urmonaitės-Maculevičienės (kolegijos pirmininkė),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pareiškėjų viešosios įstaigos Viešojo intereso gynimo fondo ir asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021 m. liepos 5 d. nutarties administracinėje byloje pagal pareiškėjų viešosios įstaigos Viešojo intereso gynimo fondo ir asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ skundą atsakovams Vilniaus miesto savivaldybės administracijai ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

Pareiškėjai viešoji įstaiga (toliau – ir VšĮ) Viešojo intereso gynimo fondas ir asociacija „Išsaugokime Vilniaus medžius“ (toliau – ir pareiškėjai) kreipėsi į teismą su skundu, kuriame prašė: 1) panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija) 2021 m. balandžio 7 d. administracinį aktą Nr. A320-597/21(2.3.1.20-MTA) ir 2021 m. gegužės 19 d. administracinį aktą Nr. A320-859/21(2.3.1.20-MTA), kuriais leidžiama šalinti ir genėti želdinius Tauro kalno parko teritorijoje; 2) įpareigoti Administraciją kreiptis į Visuomeninę želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisiją (sudarytą Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. 30-2503/18(2.1.1E-TD2) „Dėl visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos sudarymo ir jos nuostatų tvirtinimo“) (toliau – ir Komisija) dėl pritarimo išvadai šalinti želdinius pagal Tauro kalno parko teritorijos sutvarkymo projektą.

Teismas 2021 m. gegužės 26 d. nutartimi nustatė pareiškėjams 14 dienų terminą skundo trūkumams pašalinti: pagrįsti pareiškėjų materialinį – teisinį suinteresuotumą, pareiškėjų subjektinę teisę ginčyti atsakovo administracinius aktus, nurodyti konkrečius argumentus ir įrodymus, kad pareiškėjai gali veikti suinteresuotos visuomenės, kuriai daro ar gali daryti įtaką ginčijami sprendimai, vardu; pagrįsti abiejų pareiškėjų vardu skundą pasirašiusio advokato Sauliaus

Dambrausko atstovavimą abiem pareiškėjams; pateikti pareiškėjo asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ įstatus; pateikti skundžiamus administracinius aktus.

Pareiškėjai pateikė prašymą pratęsti terminą teismo 2021 m. gegužės 26 d. nutartyje nustatytiems skundo trūkumams pašalinti iki 2021 m. liepos 2 d.

Pareiškėjai 2021 m. birželio 9 d. pateikė patikslintą skundą, kuriame prašė: 1) panaikinti Administracijos 2021 m. balandžio 7 d. administracinį aktą Nr. A320-597/21(2.3.1.20-MTA) ir 2021 m. gegužės 19 d. administracinį aktą Nr. A320-859/21(2.3.1.20-MTA), kuriais leidžiama šalinti ir genėti želdinius Tauro kalno parko teritorijoje; 2) įpareigoti Administraciją kreiptis į Komisiją dėl pritarimo išvadai šalinti želdinius pagal Tauro kalno parko teritorijos sutvarkymo projektą; 3) įpareigoti Administracijos direktorių priimti administracinės procedūros sprendimą pagal VŠĮ Viešojo intereso gynimo fondo skundą – 2021 m. gegužės 10 d. „Prašymą dėl duomenų pateikimo apie vykdomą Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektavimą“; 4) įpareigoti Administracijos direktorių pristatyti visuomenei pilnai parengtą Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, kuriame atsispindėtų Komisijos pasiūlymų priėmimo rezultatai; 5) įpareigoti Administracijos direktorių, įgyvendinant Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, leidimus medžių kirtimui išduoti tik gavus Komisijos pritarimus tokiems leidimams išduoti.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2021 m. birželio 16 d. nutartimi atsisakė priimti šiuos pareiškėjų patikslinto skundo reikalavimus: 1) įpareigoti Administracijos direktorių priimti administracinės procedūros sprendimą pagal VŠĮ Viešojo intereso gynimo fondo skundą – 2021 m. gegužės 10 d. „Prašymą dėl duomenų pateikimo apie vykdomą Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektavimą“; 2) įpareigoti Administracijos direktorių pristatyti visuomenei pilnai parengtą Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, kuriame atsispindėtų Komisijos pasiūlymų priėmimo rezultatai; 3) įpareigoti Administracijos direktorių, įgyvendinant Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, leidimus medžių kirtimui išduoti tik gavus Komisijos pritarimus tokiems leidimams išduoti. Teismas šia nutartimi taip pat nustatė pareiškėjams terminą iki 2021 m. liepos 1 d. pašalinti skundo ir patikslinto skundo trūkumus – pateikti teismui skunde ir patikslintame skunde ginčijamus Administracijos 2021 m. balandžio 7 d. administracinį aktą Nr. A320-597/21(2.3.1.20-MTA) ir 2021 m. gegužės 19 d. administracinį aktą Nr. A320-859/21(2.3.1.20-MTA), asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ įstatus.

II.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2021 m. liepos 5 d. nutartimi pareiškėjų skundą ir patikslintą skundą laikė nepaduotais, grąžino pareiškėjams sumokėtą 22,50 Eur žyminį mokestį.

Teismas nurodė, kad, pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 33 straipsnio 1 dalį, gavus teisme skundą (prašymą, pareiškimą), administracinio teismo pirmininkas ar teisėjas jo priėmimo klausimą išsprendžia ne vėliau kaip per septynias darbo dienas. Kai sprendžiamas skundo (prašymo, pareiškimo) padavimo termino atnaujinimo klausimas ir šio įstatymo 30 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka pranešama suinteresuotiems asmenims, administracinio teismo pirmininkas ar teisėjas skundo (prašymo, pareiškimo) priėmimo klausimą išsprendžia ne vėliau kaip per dešimt darbo dienų. Jeigu skundas (prašymas, pareiškimas) neatitinka šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje, 24, 25 ir 35 straipsniuose nustatytų reikalavimų, nutartimi nustatomas terminas trūkumams pašalinti. Jeigu per teismo nustatytą terminą trūkumai pašalinami, skundas (prašymas, pareiškimas) laikomas paduotu pradinio jo padavimo teismui dieną. Jeigu per teismo nustatytą terminą trūkumai nepašalinami, skundas (prašymas, pareiškimas) laikomas nepaduotu ir teisėjo nutartimi grąžinamas pareiškėjui. Dėl nutarties grąžinti skundą (prašymą, pareiškimą) pareiškėjui gali būti paduodamas atskirasis skundas.

Teismas nustatė, kad pareiškėjai iki teismo 2021 m. birželio 16 d. nutartimi nustatyto termino skundo ir patikslinto skundo trūkumų nepašalino, nepateikė skundžiamų aktų ir asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ įstatų, taip pat nepateikė teismui jokių naujų dokumentų, todėl pareiškėjų skundą laikė nepaduotu ir grąžino pareiškėjams.

III.

Pareiškėjai padavė atskirąjį skundą, kuriame prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021 m. liepos 5 d. nutartį ir išspręsti klausimą iš esmės – patikslinto skundo dalį, kurioje teismas neatsisakė priimti reikalavimų teismo 2021 m. birželio 16 d. nutartimi, priimti.

Pareiškėjai atskirajame skunde nurodo, kad pirmosios instancijos teismo skundžiamoje nutartyje nurodyti trūkumai nesudaro pagrindo skundą laikyti nepaduotu. Teigia, kad kartu su patikslintu skundu buvo pateiktas asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ išplėstinis juridinių asmenų registro išrašas, kuriame yra visi būtini asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ duomenys, todėl reikalavimas pateikti asociacijos įstatus yra akivaizdžiai perteklinis, nepagrįstas jokiais motyvais, kurie trukdytų nagrinėti skundą. Be to, toks skundo trūkumas nėra numatytas kaip įstatyminis pagrindas, leidžiantis atsisakyti priimti skundą.

ABTĮ 56 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad įrodymus pateikia proceso šalys ir kiti proceso dalyviai, o prireikus teismas gali pasiūlyti nurodytiems asmenims pateikti papildomų įrodymų arba šių asmenų prašymu ar savo iniciatyva išreikalauti reikiamus dokumentus, pareikalauti iš pareigūnų paaiškinimų. Pareiškėjai teigia, kad tiek skunde, tiek patikslintame skunde nurodė, jog atsakovas skundžiamų administracinių aktų niekur nepaskelbė, nors tikslūs duomenis, kurie įrašyti į skundo reikalavimus, pareiškėjams pavyko surasti. Pareiškėjai kreipėsi į Administraciją, tačiau atsakovas skundžiamų administracinių aktų nepateikė.

Pareiškėjai nurodo, kad patikslintame skunde buvo suformuluotas aiškus procesinis reikalavimas išreikalauti iš Administracijos 2021 m. balandžio 7 d. administracinį aktą Nr. A320-597/21(2.3.1.20-MTA) ir 2021 m. gegužės 19 d. administracinį aktą Nr. A320-859/21(2.3.1.20MTA) bei su jais susijusius šiuos (bet neapsiribojant) dokumentus: želdinių apžiūros protokolus, miesto plėtros, transporto ir ūkio klausimais pasitarimo protokolo Nr. 28-91/21(1.2.13E-T1) nutartis, schemas. Šio reikalavimo teismas 2021 m. birželio 16 d. nutartimi neatsisakė priimti. Atsakovas, nepateikdamas skundžiamų administracinių aktų, piktnaudžiauja teise, o pareiškėjų atskiros bylos inicijavimas dėl atitinkamų dokumentų išreikalavimo neatitiktų proceso ekonomiškumo principo. Aplinkybė, kad pareiškėjai neturi galimybės teismui pateikti skundžiamų administracinių aktų, negali būti laikoma pagrindu skundą laikyti nepaduotu, kai pareiškėjai ėmėsi visų reikiamų priemonių šiems administraciniams aktams gauti, tačiau savarankiškai jų gauti negali. Šiuo atveju turėjo būti taikoma ABTĮ 56 straipsnio 5 dalis ir prašomi dokumentai turėjo būti išreikalauti iš atsakovo.

Pareiškėjų vertinimu, dėl nurodytų aplinkybių pirmosios instancijos teismo nutartis laikytina nepagrįsta, neteisėta ir turėtų būti panaikinta, kadangi apribojo jų teisę kreiptis į teismą.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

III.

Apeliacijos dalykas – Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021 m. liepos 5 d. nutarties, kuria pareiškėjų skundas laikytas nepaduotu nepašalinus nustatytų trūkumų, teisėtumas.

Pirmosios instancijos teismas, nustatęs, kad pareiškėjai nepašalino teismo 2021 m. birželio 16 d. nutartyje nustatytų trūkumų, t. y. nepateikė skundžiamų atsakovo administracinių aktų bei asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ įstatų, pareiškėjų skundą laikė nepaduotu.

Pareiškėjai, nesutikdami su pirmosios instancijos nutartimi, atskirajame skunde teigia, kad teismas nepagrįstai jų skundą laikė nepaduotu, kadangi jie buvo suformulavę reikalavimą skundžiamus aktus išreikalauti iš atsakovo, nes savarankiškai jų gauti negalėjo. Su patikslintu skundu buvo pateiktas asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ išplėstinis juridinių asmenų registro išrašas, kuriame yra visi būtini asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ duomenys, todėl reikalavimas pateikti asociacijos įstatus yra akivaizdžiai perteklinis, netrukdantis nagrinėti pareiškėjų skundą. Teismas, laikydamas skundą nepaduotu, apribojo pareiškėjų teisę kreiptis į teismą.

Teisėjų kolegija, nagrinėdama atskirojo skundo argumentus ir tikrindama ginčijamos pirmosios instancijos teismo nutarties dalies teisėtumą ir pagrįstumą, pažymi, kad įstatymų leidėjas, detalizuodamas Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnyje įtvirtintą asmens, kurio konstitucinės teisės ir laisvės yra pažeidžiamos, teisę kreiptis į teismą, šios teisės realizavimą administracinių ginčų srityje įtvirtino ABTĮ 5 straipsnio 1 dalyje, kurioje nustatyta, kad kiekvienas suinteresuotas subjektas turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas. Nors teisminės gynybos universalumo ir prieinamumo principas reiškia, kad kiekvienas asmuo, norintis inicijuoti teismo procesą, turi teisę kreiptis į teismą, tačiau teisė kreiptis į teismą turi būti įgyvendinama laikantis tam tikrų procesinių reikalavimų. Aiškindamas minėtas nuostatas, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje ne kartą akcentavo, kad skundo, atitinkančio ABTĮ nustatytus reikalavimus, pateikimas yra būtinoji sąlyga teismui teisingai išspręsti skundo priėmimo klausimą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2009 m. vasario 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS²⁶¹-86/2009; 2021 m. spalio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-662-492/2021 ir kt.).

ABTĮ 33 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad jeigu skundas (prašymas, pareiškimas) neatitinka šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje, 24, 25 ir 35 straipsniuose nustatytų reikalavimų, nutartimi nustatomas terminas trūkumams pašalinti, o jeigu per teismo nustatytą terminą trūkumai nepašalinami, skundas (prašymas, pareiškimas) laikomas nepaduotu ir teisėjo nutartimi grąžinamas pareiškėjui. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį, kad teismo nutartis dėl termino trūkumams pašalinti nėra skundžiama atskiruoju skundu, todėl jos teisėtumas ir pagrįstumas yra tikrinamas nagrinėjant atskirąjį skundą dėl teismo nutarties, kuria nutarta skundą laikyti nepaduotu, nepašalinus teismo nustatytų skundo trūkumų (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. balandžio 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-269-502/2020; 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-497-789-2021 ir kt.).

ABTĮ 24 ir 25 straipsniuose yra nustatyti pagrindiniai reikalavimai administraciniam teismui paduodamo skundo formai ir turiniui. Pareiškėjai skunde, be kita ko, privalo nurodyti skundo pagrindą, t. y. reikalavimą atsakovui, bei skundo dalyką – aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimą, ir pateikti šias aplinkybes patvirtinančius įrodymus. Šios teisės normos užtikrina, kad administracinės bylos iškėlimo stadijoje teismui bus pateikta minimaliai būtina informacija ir įrodymai, leidžiantys preliminariai nustatyti ginčo dalyką ir pagrindą bei kitas aplinkybes, kurios yra reikšmingos sprendžiant skundo priėmimo klausimą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. vasario 17 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁸⁵⁸-111/2012). Pagal pareikštus konkrečius ir aiškius reikalavimus apibrėžiamos administracinės bylos nagrinėjimo ribos. Tik tiksliai jų formuluotė gali atskleisti siekiamas apginti

teisės ar teisėtus interesus bei padėti visapusiškai ir objektyviai išnagrinėti bylą, taikant teisės aktus, reguliuojančius atitinkamus visuomeninius santykius (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2007 m. kovo 1 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A¹⁷-217/2007).

Nustatyta, kad pareiškėjai skunde prašė panaikinti Administracijos 2021 m. balandžio 7 d. administracinį aktą Nr. A320-597/21(2.3.1.20-MTA) ir 2021 m. gegužės 19 d. administracinį aktą Nr. A320-859/21(2.3.1.20-MTA), kuriais leidžiama šalinti ir genėti želdinius Tauro kalno parko teritorijoje, taip pat įpareigoti Administraciją kreiptis į Komisiją dėl pritarimo išvadai šalinti želdinius pagal Tauro kalno parko teritorijos sutvarkymo projektą. Pareiškėjai taip pat prašė išreikalauti iš Administracijos skundžiamus aktus.

Pirmosios instancijos teismas, nustatęs, kad pareiškėjų skundas atitinka ne visus ABTĮ nustatytus reikalavimus, 2021 m. gegužės 26 d. nutartimi nustatė pareiškėjams 14 dienų terminą trūkumams pašalinti, t. y. pagrįsti pareiškėjų materialinį – teisinį suinteresuotumą, pareiškėjų subjektyvią teisę ginčyti atsakovo Administracijos administracinius aktus, nurodyti konkrečius argumentus ir įrodymus, kad pareiškėjai gali veikti suinteresuotos visuomenės, kuriai daro ar gali daryti įtaką ginčijami sprendimai, vardu, pagrįsti abiejų pareiškėjų vardu skundą pasirašiusio advokato Sauliaus Dambrausko atstovavimą abiem pareiškėjams, pateikti pareiškėjo asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ įstatus bei skundžiamus administracinius aktus. Teismas, be kita ko, išaiškino pareiškėjams, kad, pagal ABTĮ 67 straipsnio 1 dalies 4 punktą, teismas išreikalauja tuos įrodymus, kurių pareiškėjai negali gauti patys. Šiuo atveju byloje nepateikta duomenų, kad pareiškėjai negali gauti skundžiamų aktų.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjai 2021 m. birželio 8 d. pateikė teismui prašymą pratęsti terminą 2021 m. gegužės 26 d. nutartyje nustatytiems skundo trūkumams pašalinti iki 2021 m. liepos 2 d. Nurodė, kad, šalinant teismo nustatytus skundo trūkumus, buvo būtina pateikti papildomus užklausimus, todėl pareiškėjų atstovas paprašė atsakovo Administracijos skubiai pateikti pareiškėjo skundžiamus aktus, atsakovas į prašymą kol kas neatsakė, tačiau terminas tokiam atsakymui dar nėra suėjęs, todėl reikalingas laikas skundo trūkumams pašalinti.

Pareiškėjai taip pat pateikė teismui patikslintą skundą, kuriame nurodė papildomą atsakovą, nurodė aplinkybes dėl pareiškėjo Viešojo intereso gynimo fondo kreipimosi į Administraciją ir pateikto atsakymo pareiškėjui. Patikslintame skunde pareiškėjai suformulavo reikalavimus: 1) panaikinti Administracijos 2021 m. balandžio 7 d. administracinį aktą Nr. A320-597/21(2.3.1.20-MTA) ir 2021 m. gegužės 19 d. administracinį aktą Nr. A320-859/21(2.3.1.20-MTA), kuriais leidžiama šalinti ir genėti želdinius Tauro kalno parko teritorijoje; 2) įpareigoti Administraciją kreiptis į Komisiją dėl pritarimo išvadai šalinti želdinius pagal Tauro kalno parko teritorijos sutvarkymo projektą; 3) įpareigoti Administracijos direktorių priimti administracinės procedūros sprendimą pagal VŠĮ Viešojo intereso gynimo fondo skundą – 2021 m. gegužės 10 d. „Prašymą dėl duomenų pateikimo apie vykdomą Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektavimą“; 4) įpareigoti Administracijos direktorių pristatyti visuomenei pilnai parengtą Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, kuriame atsispindėtų Komisijos pasiūlymų priėmimo rezultatai; 5) įpareigoti Administracijos direktorių, įgyvendinant Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, leidimus medžių kirtimui išduoti tik gavus Komisijos pritarimus tokiems leidimams išduoti.

Teismas 2021 m. birželio 16 d. nutartimi atsisakė priimti pareiškėjų patikslinto skundo reikalavimus: 1) įpareigoti Administracijos direktorių priimti administracinės procedūros sprendimą pagal VŠĮ Viešojo intereso gynimo fondo skundą – 2021 m. gegužės 10 d. „Prašymą dėl duomenų pateikimo apie vykdomą Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektavimą“; 2) įpareigoti Administracijos direktorių pristatyti visuomenei pilnai parengtą Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, kuriame atsispindėtų Komisijos pasiūlymų priėmimo rezultatai; 3) įpareigoti Administracijos direktorių, įgyvendinant Tauro Kalno Parko teritorijos

tvarkymo Vilniuje projektą, leidimus medžių kirtimui išduoti tik gavus Komisijos pritarimus tokiems leidimams išduoti. Teismas, atsižvelgdamas į tai, kad pareiškėjai per nustatytą terminą nepašalino 2021 m. gegužės 26 d. nutartyje nustatytų skundo trūkumų, t. y. nepateikė teismui administracinių aktų, kuriuos ginčija skunde ir patikslintame skunde (1 ir 2 reikalavimai), bei nurodė, jog kreipėsi į Administraciją su prašymu dėl skundžiamų aktų pateikimo, nustatė pareiškėjams papildomą terminą iki 2021 m. liepos 1 d. skundo ir patikslinto skundo trūkumams pašalinti, t. y. pateikti teismui skunde ir patikslintame skunde ginčijamus Administracijos 2021 m. balandžio 7 d. administracinį aktą Nr. A320-597/21(2.3.1.20-MTA), 2021 m. gegužės 19 d. administracinį aktą Nr. A320-859/21(2.3.1.20-MTA) bei asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ įstatus.

Kadangi pareiškėjai per teismo nustatytą terminą nepašalino teismo 2021 m. birželio 16 d. nutartyje nustatytų skundo ir patikslinto skundo trūkumų (nepateikė teismui skundžiamų atsakovo aktų bei asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ įstatų), teismas skundžiama nutartimi pareiškėjų skundą ir patikslintą skundą laikė nepaduotais.

Teisėjų kolegija, įvertinusi pareiškėjų skundą ir patikslintą skundą, sutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, kad pareiškėjai nepašalino teismo 2021 m. birželio 16 d. nutartyje nustatytų trūkumų, kurie yra esminiai ir neabejotinai sudarė kliūtis priimti nagrinėti pareiškėjų skundą.

Minėta, kad, pagal ABTĮ 25 straipsnio 1 dalį, prie skundo, be kita ko, turi būti pridedamas skundžiamas aktas, dokumentai ir kiti įrodymai, kuriais pareiškėjas grindžia savo reikalavimus. Pareiškėjai, ginčydami atsakovo administracinius aktus, jų teismui kartu su skundu ir patikslintu skundu nepateikė. Pareiškėjai 2021 m. gegužės 27 d. su prašymu kreipėsi į Administraciją, prašydami pateikti skundžiamus Administracijos administracinius aktus, tačiau byloje nėra duomenų apie Administracijos pareiškėjams pateiktą atsakymą ar atsisakymą pateikti prašomus administracinius aktus. Pažymėtina ir tai, kad, jeigu Administracija pareiškėjams per jų prašomą terminą nepateikė skundžiamų administracinių aktų, byloje nėra duomenų, kad pareiškėjai kreipėsi į teismą su prašymu pratęsti terminą pašalinti skundo trūkumus ar nurodydami teismui kitą su nustatytų trūkumų pašalinimu susijusią informaciją. Teismui nebuvo pateikti įrodymai, jog pareiškėjai neturi galimybės pateikti administracinių aktų ar Administracija atsisakė juos pateikti pareiškėjams. Pareiškėjų atskirojo skundo argumentai, kad šiuo atveju teismas turėjo išreikalauti pareiškėjų skundžiamus administracinius aktus iš atsakovo, yra nepagrįsti.

Pasisakydama dėl pareiškėjų atskirojo skundo argumentų, kad pirmosios instancijos teismo įpareigojimas pateikti asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ įstatus yra akivaizdžiai perteklinis, nes su patikslintu skundu buvo pateiktas asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ išplėstinis juridinių asmenų registro išrašas, kuriame yra visi būtini asociacijos duomenys, teisėjų kolegija pažymi, kad, teismui sprendžiant klausimą dėl pareiškėjų materialinio teisinio suinteresuotumo bei subjektinės teisės ginčyti atsakovo administracinius aktus, teismas turi teisę pareikalauti, kad būtų pateikti pareiškėjų – asociacijų – įstatai (šiuo atveju VšĮ Viešojo intereso gynimo fondo bei asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ įstatai), kuriuos įvertinęs teismas galėtų spręsti dėl pareiškėjų materialinio teisinio suinteresuotumo bei subjektinės teisės ginčyti atsakovo administracinius aktus. Pareiškėjo VšĮ Viešojo intereso gynimo fondo įstatai teismui buvo pateikti su skundu, tačiau asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ įstatai teismui nebuvo pateikti. Teismas 2021 m. gegužės 26 d. nutartyje nurodė, kad pareiškėjai nepateikė asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ įstatų ir pasiūlė pareiškėjams šį trūkumą pašalinti, tačiau pareiškėjai, teikdami teismui patikslintą skundą, asociacijos įstatų nepateikė. Pareiškėjų su patikslintu skundu pateikto asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ Juridinių asmenų registro išrašo, kuriame nurodyta tik dalis įstatuose nurodytos informacijos (organizacijos tikslai), nepakanka įvertinti asociacijos materialinio teisinio suinteresuotumo bei subjektinės teisės ginčyti

atsakovo administracinius aktus, todėl pirmosios instancijos teismas pagrįstai nustatė šį trūkumą ir pasiūlė pareiškėjams pateikti asociacijos įstatus. Taigi pareiškėjų atskirojo skundo argumentai šiuo aspektu nepagrįsti.

Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį, kad asmenų procesiniams dokumentams, kurie teikiami teismui, nustatyti formalaus pobūdžio reikalavimai nėra savitiksliai, jie yra skirti užtikrinti efektyvų bylos nagrinėjimą. Pažymėtina, kad pareiškėjas turi ne tik teisę kreiptis į teismą bei kitas jam ABTĮ suteikiamas teises procese, bet ir pozityvias pareigas elgtis atsakingai, savo procesines teises įgyvendinti sąžiningai, bendradarbiauti procese ir vykdyti teismo reikalavimus pateikti teismui tinkamus bei ABTĮ įtvirtintas nuostatas atitinkančius procesinius dokumentus.

Dėl pareiškėjų atskirojo skundo argumento, kad teismas, laikydamas skundą nepaduotu, apribojo pareiškėjų teisę kreiptis į teismą, teisėjų kolegija pažymi, jog teismo nutartis skundą laikyti nepaduotu nesuvaržo pareiškėjų galimybės pasinaudoti ABTĮ 5 straipsnyje garantuojama teise į teisminę gynybą, kad būtų apgintos jų galbūt pažeistos teisės ar įstatymu saugomi interesai, pateikiant pirmosios instancijos teismui skundą, atitinkantį administraciniam teismui paduodamo skundo formai bei turiniui įstatymo keliamus reikalavimus (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. sausio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁶⁰²-87/2012; 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-640-968/2021 ir kt.). Šią teisę skundžiamoje nutartyje, be kita ko, pareiškėjams išaiškino ir pirmosios instancijos teismas. Taigi pareiškėjų atskirojo skundo argumentai aptariamu aspektu yra nepagrįsti.

Apibendrinama išdėstytus argumentus, teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas 2021 m. gegužės 26 d. ir 2021 m. birželio 16 d. nutartimis pagrįstai nustatė terminą skundo trūkumams pašalinti ir skundžiama nutartimi pareiškėjų skundą ir patikslintą skundą pagrįstai laikė nepaduotais. Pareiškėjų atskirojo skundo argumentai nepaneigia pirmosios instancijos teismo išvadų pagrįstumo. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjų atskirasis skundas atmetamas, o skundžiama pirmosios instancijos teismo nutartis paliekama nepakeista.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 154 straipsnio 1 punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a:

Pareiškėjų viešosios įstaigos Viešojo intereso gynimo fondo ir asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ atskirąjį skundą atmesti.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021 m. liepos 5 d. nutartį palikti nepakeistą.
Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

Rasa Ragulskytė-Markovienė

Ernestas Spruogis

Vaida Urmonaitė-Maculevičienė